

Riktlinjer kommunala förskolor och pedagogisk omsorg

Gällande från 1 april 2017

Barn- och utbildningsförvaltningen

tyresö kommun

Innehållsförteckning

■	Inledning	5
1.1	Förskolans uppdrag	5
1.2	Förskolechefens ansvar	5
1.3	Pedagogisk omsorg	5
1.4	Systematiskt kvalitetsarbete för utveckling och likvärdig utbildning..	6
1.5	Förskola erbjuds för barn från 1-5 års ålder	6
1.6	Olycksfallsförsäkring	6
■	Ansökan om plats	6
2.1	Ansökan om plats.....	6
2.2	Platserbjudande måste besvaras inom sju dagar.....	7
2.3	Tacka nej till platserbjudande	8
2.4	Ansökan om plats i annan kommuns förskola	8
2.5	Barn från annan kommun som önskar plats i Tyresö	8
2.6	Byte av befintlig förskoleplats	9
■	Platsinnehavare.....	9
3.1	Platsinnehavare	9
3.2	Separerade vårdnadshavare med gemensam vårdnad.....	9
■	Turordning för platsansökningar	9
4.1	Turordning	9
■	Grund för rätt till placering i förskola	10
5.1	Arbete eller studier.....	10
5.2	Arbetslöshet	10
5.3	Föräldraledighet.....	10
5.4	Allmän förskola för barn 3-5 år	10
5.5	Vid utflytt från kommunen.....	11
5.6	Vårdnadsbidrag.....	11
5.7	Barn i behov av särskilt stöd	11
5.7.1	Barn i behov av särskilt stöd	11
5.7.2	Barn med behov på grund av sin familjesituation	11
■	Förskoleavgift.....	11
6.1	Förskoleavgift	11

6.2	Syskonrabatt.....	12
6.3	Förskoleavgift och debitering.....	12
6.4	Obetalda förskoleavgifter.....	14
6.5	Uppsägning av plats samt uppsägningstid.....	14
6.6	Uppsägning av plats under inskolning.....	15

■ **Stödinsatser för barn i behov av särskilt stöd..... 15**

7.1	Ansökan om avsteg (dispens).....	15
7.1.1	Barn med särskilda behov	15
7.1.2	Barn med behov på grund av sin familjesituation	16
7.1.3	Barn med växelvis boende.....	16
7.1.4	Barn utan uppehållstillstånd, barn till diplomater med flera	16

■ **Barnets placering..... 17**

8.1	Inskolning vid nyplacering.....	17
8.2	Förskolornas öppettider.....	17
8.3	Barnets vistelsetid.....	17
8.4	Förändring av vistelsetid (registrering av barnets schema).....	18
8.5	Ledighet och frånvaro	18
8.6	Barns vistelsetid vid föräldraledighet	18
8.7	Vistelsetid vid föräldraledighet/nytt syskons födelse	18
8.8	Utökad tid.....	18
8.8.1	Studier under föräldraledighet	18
8.8.2	Arbete under föräldraledighet.....	19

■ **Verksamhet..... 19**

9.1	Hämtning och lämning av barn på förskolan	19
9.2	Varierande och näringsriktiga måltider	19
9.3	Utvecklingssamtal, dokumentation av barnets utveckling.....	19
9.4	Plan mot diskriminering och kränkande behandling/likabehandlingsplan	20
9.5	Inflytande.....	20
9.6	Synpunkts- och klagomålshantering.....	21

■ **Tystnadsplikt 21**

■ **Samverkan och anmälan till socialnämnden 21**

■	Omsorg på obekväm arbetstid	21
12.1	Rutiner för behovsprövning.....	22
12.2	Beslut om rätt till omsorg på obekväm arbetstid	23
12.3	Ansökan barnomsorg på obekväm arbetstid	23
■	Lag och förordning som styr förskola	23
13.1	Nationella styrdokument.....	23
13.2	Kommunala mål.....	24
13.3	Lokalt styrdokument för förskola.....	24
13.4	Lokala riktlinjer för förskola.....	24
■	Kvalitetskontroll av förskolor - tillsyn.....	24
14.1	Skolinspektionens tillsynsansvar	24
14.2	Kommunens tillsynsansvar.....	24
14.3	Regelbunden granskning av samtliga förskolor i Tyresö kommun ..	25

Inledning

1.1 Förskolans uppdrag

Förskolans uppdrag är, enligt skollagen, att stimulera alla barns utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg och säker miljö. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnen och deras behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande i en verksamhet som är rolig, trygg och lärorik för alla barn som deltar¹. Hänsyn ska tas till barns olika behov. De ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. Förskolans verksamhet syftar till att barnen ska omfattas av vårt samhälles gemensamma normer och demokratiska värderingar. I samarbete med hemmen ska utbildningen främja barnens allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarsställande individer och medborgare (skollagen 1 kap. 4 §). Enligt lagen ska barnets bästa vara utgångspunkt i all utbildning och med stigande ålder ska barnets åsikter tillmätas allt större betydelse (skollagen 1 kap.10 §).

Förskolans uppdrag enligt skollagen förtydligas i det nationella styrdokumentet ”Läroplan för förskolan” (LPFÖ 98 reviderad 2010).

I det lokala styrdokumentet ”En förskola och skola för var och en 2.0” förtydligas hur Tyresö kommuns förskolor arbetar med och lever upp till förskolans värdegrund och barns utveckling och lärande.

1.2 Förskolechefens ansvar

Det pedagogiska arbetet vid en förskola ska ledas och samordnas av en förskolechef som särskilt ska verka för att förskolan utvecklas (skollagen 2 kap. 9 §). Förskolechefen beslutar om sin enhets inre organisation och har det övergripande ansvaret att arbetet vid förskolan bedrivs i enlighet med skollagen (skollagen 2 kap.10 §). Förskolechefen ansvarar för att vårdnadshavarna får information om förskolans mål och arbetssätt (skollagen 4 kap.14 §).

1.3 Pedagogisk omsorg

Pedagogisk omsorg är verksamhet där barn tas omhand i personalens egna hem (traditionellt familjedaghem) eller i olika flerfamiljslösningar. Pedagogisk omsorg kan även bedrivas i en särskild lokal. Pedagogisk omsorg erbjuds i stället för förskola eller fritidshem om barnets vårdnadshavare önskar det. Pedagogisk omsorg vänder sig till barn i åldern 1-12 år. Verksamheten ska stimulera barns utveckling och lärande och utformas så att den förbereder barnen för fortsatt lärande. Pedagogisk omsorg styrs av skollagen (främst kapitel 25). Förskolans läroplan är vägledande för pedagogisk omsorg.

1.4 Systematiskt kvalitetsarbete för utveckling och likvärdig utbildning

Förskolechefen ansvarar för att verksamheten systematiskt och kontinuerligt planerar, följer upp, utvärderar samt utvecklar verksamheten. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras (skollagen 2 kap. 9 §, 4 kap. 3 §).

Syftet med kvalitetsarbetet är att synliggöra arbetsprocesser för personal, vårdnadshavare, barn, huvudman samt tillsynsmyndighet och därmed ge förutsättningar och möjliggöra en utveckling av förskolans verksamhet (skollagen 4 kap. 4-8 §§).

Det yttersta syftet med det systematiska kvalitetsarbetet är att alla barn ska erbjudas en likvärdig utbildning av hög kvalitet oberoende av bostadsort (skollagen 1 kap. 8 §).

Förskolornas systematiska kvalitetsarbete utvärderas och följs upp årligen.

1.5 Förskola erbjuds för barn från 1-5 års ålder

Förskola erbjuds barnet från det att det fyllt ett år fram till sista fredagen i juli månad det år barnet fyller sex år alternativt börjar förskoleklass eller skolår ett.

1.6 Olycksfallsförsäkring

Alla barn folkbokförda i Tyresö omfattas av Tyresö kommuns olycksfallsförsäkring. Barn folkbokförda i annan kommun omfattas av försäkringen under verksamhetstid. Vidare information om olycksfallsförsäkringen finns på www.tyreso.se.

■ Ansökan om plats

2.1 Ansökan om plats

Vårdnadshavare kan ansöka om plats i förskola/pedagogisk omsorg i Tyresö kommun, om barnet är folkbokfört hos den vårdnadshavaren. Ansökan om plats görs via e-tjänstportalen på kommunens webbplats <https://e-tjanster.tyreso.se>. Inloggning krävs inte.

Vid ansökan gör vårdnadshavaren aktiva val mellan förskola eller pedagogisk omsorg, i kommunal eller fristående verksamhet. Kommunen förutsätter att ansökan till förskola/pedagogisk omsorg, godkännande av placering samt begärda förändringar såsom förändring av placeringstider, uppsägning av plats och omplacering **skett i samråd mellan vårdnadshavarna**.

Den förälder som registrerar sig som sökande av barnets plats, blir platsinnehavare och tillika fakturamottagare.

Barn med **skyddad identitet**, till Sverige nyanlända barn utan personnummer eller fosterföräldrar som ansöker om plats, gör detta via en blankett i pappersformat. Blankett för dessa ansökningar finns att få i kommunens Servicecenter.

När en vårdnadshavare har registrerat en ansökan om plats i förskola/pedagogisk omsorg, erbjuder kommunen en plats inom tre månader från det datum vilket vårdnadshavaren angett i ansökan att placeringen ska börja (skollagen 8 kap. 14 §). Placeringen börjar dock gälla tidigast från det datum vilket vårdnadshavaren angett som startdatum. Om startdatum ligger längre än tre månader fram i tiden, erbjuds vårdnadshavaren plats från önskat startdatum. Kommunen strävar efter att erbjuda en plats med startdatum enligt vårdnadshavarens önskemål.

Separerade föräldrar med gemensam vårdnad, där barnet bor hälften av tiden hos vardera föräldern, ska ansöka om var sin plats för barnet. Vårdnadshavarna blir då platsinnehavare för varsin plats och får delad (varsin) faktura för barnets plats.

När en vårdnadshavare registrerat en ansökan skickas en bekräftelse på att förvaltningen tagit emot ansökan.

Barnet måste vara minst tre månader innan en ansökan kan göras. Inkommer ansökan tidigare, blir ansökningsdatumet (ködatumet) per automatik barnets tremånaders-dag.

2.2 Platserbudande måste besvaras inom sju dagar

Platserbudande ges skriftligen via utskick till den e-postadress som platsinnehavaren uppgett vid ansökan. Platsinnehavaren är **skyldig** att besvara erbjudandet **inom sju dagar**, i annat fall stängs ansökan och en ny måste registreras.

När ett barns **vårdnadshavare är separerade** och är folkbokförda på olika adresser, **måste båda** vårdnadshavarna **besvara platserbudandet** inom sju dagar.

Platsinnehavaren besvarar erbjudandet via e-tjänstportalen:

<https://e-tjanster.tyreso.se>.

Kommunens placeringsansvar

Placeringsansvaret enligt skollagens 8 kap. 14 §, innebär att inget barn ska behöva vänta längre än **fyra** månader på att få påbörja en placering. Målsättningen är att erbjuda en plats på den förskola/pedagogisk omsorg, till vilken familjen valt att stå i kö. Finns de inte en plats ledig på något av valen,

erbjuder kommunen en ledig plats på en annan förskola så nära barnets hem som möjligt i enlighet med skollagen 8 kap. 15 §.

Under juli månad placeras inga barn på förvaltningens enheter.

2.3 Tacka nej till platserbudande

Erbjudande nummer ett

Vårdnadshavare har möjlighet att tacka nej till ett placeringserbjudande och kvarstå för ett av sina övriga val. Det val som man tackade nej till tas bort. Kommunen har fullgjort sin skyldighet om erbjudande av plats inom fyra månader enligt skollagen 8 kap. 14 §.

Erbjudande nummer två

Tackar vårdnadshavare nej till placeringserbjudande två, stängs ansökan och den tas bort ur kön. Kommunen har fullgjort sin skyldighet om erbjudande av plats inom fyra månader enligt skollagen 8 kap. 14 § och vårdnadshavare måste därefter registrera en ny ansökan i de fall behov av plats fortfarande finns.

För information om inskolningsdatum, kontakta aktuell förskola.

2.4 Ansökan om plats i annan kommuns förskola

Barn har rätt att gå i en annan kommuns förskola med offentlig huvudman i de fall särskilda behov föreligger. Vårdnadshavare som önskar förskoleplats i en annan kommun, ansöker om plats i den kommun det gäller. Tyresö kommun betalar ersättning för platsen enligt kommunens fastställda taxa under förutsättning att vårdnadshavaren inte har obetalda förskoleavgifter till barn- och utbildningsförvaltningen i Tyresö kommun. Mottagande i annan kommun regleras av skollagen 8 kap. 13,17 §§.

Information samt blanketten ”Avtal för ersättning vid placering i annan kommun”, som vårdnadshavare behöver fylla i, finns på www.tyreso.se/forskola_skola, se blanketter.

2.5 Barn från annan kommun som önskar plats i Tyresö

Vårdnadshavare som är folkbokförd i annan kommun, har rätt att ansöka om plats i förskola i Tyresö kommun om särskilda skäl föreligger. Skäl till placering i Tyresö kan till exempel vara en planerad flytt till kommunen där kopia på hyres- eller köpekontrakt ska skickas in. Hemkommunen betalar ersättning till Tyresö kommun. Mottagande i annan kommun regleras av skollagen 8 kap. 13, 21 §§.

2.6 Byte av befintlig förskoleplats

Byte av förskoleplacering görs via kommunens e-tjänstportal <https://e-tjanster.tyreso.se>, där en ny ansökan registreras.

Platsinnehavare

3.1 Platsinnehavare

Den förälder som registrerar sig som sökande av barnets plats blir platsinnehavare och tillika fakturamottagare.

3.2 Separerade vårdnadshavare med gemensam vårdnad

Vårdnadshavare, som har gemensam vårdnad, är folkbokförda på olika adresser i Tyreso och där barnet bor lika mycket hos båda vårdnadshavarna, ska ha var sin plats för barnet. Därmed är respektive vårdnadshavare platsinnehavare (fakturamottagare) av var sin plats. Maxtaxa gäller även för separerade vårdnadshavare med var sin plats. Vårdnadshavare med gemensam vårdnad om ett barn svarar solidariskt för barnets förskoleavgift.

Turordning för platsansökningar

4.1 Turordning

Lediga förskoleplatser fördelas till barn i kö efter det datum när ansökan om plats inkom till kommunen. Ansökningsdatumet blir således barnets plats i kön. Har barn i kö samma ansökningsdatum, det vill säga samma köplats, sorteras kön efter ålder, där äldst barn går före yngre barn. Vid placering av barn som per ansökningsdatum står på tur i kön fördelas platserna även med hänsyn till nedan kriterier:

1. Förtur för barn i behov av särskilt stöd (skollagen 8 kap. 14 §) innefattar barn som:

- av fysiska, psykiska eller andra skäl har behov av plats (skollagen 8 kap. 7 §)
- har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt enligt (skollagen 8 kap. 5 §)

Vårdnadshavare måste ansöka om förtur för barn i behov av särskilt stöd.

Ansökan görs via brev till barn- och utbildningsförvaltningen där det anges vilka behov barnet har samt bifogas intyg från läkare, psykolog eller dylikt som styrker barnets särskilda behov.

2. Syskonförtur

Vi tillämpar förtur till plats i de fall ett syskon, folkbokfört på samma adress, redan är inskrivet på samma förskola.

3. Barn i kö med befintlig placering men med önskan av byte av enhet

4. Barn utan placering

5. Barn folkbokförda i annan kommun än Tyresö kommun

Barnets hemkommun är enligt skollagen ansvarig för att barnet erbjuds en plats i förskola. Tyresö kommun placerar barn folkbokförda i annan kommun om särskilda skäl föreligger och i mån av plats. Förutsättningen för att barn från andra kommuner ska kunna erbjudas placering i Tyresös kommunala förskolor, är att hemkommunen betalar förskolepeng för barnet (skollagen 8 kap. 13 §).

Kommunen ska ta skälig hänsyn till vårdnadshavarnas önskemål om placering. Finns inte en plats ledig på den förskola där vårdnadshavare önskar plats, erbjuder kommunen en placering på en annan förskola så nära barnets hem som möjligt (skollagen 8 kap. 15 §).

■ Grund för rätt till placering i förskola

Vårdnadshavare är skyldiga att, på förfrågan från förskolan/barn- och utbildningsförvaltningen, komma in med intyg från arbetsgivare, studieranordnare, a-kassa eller liknande för att fastställa grund för placering. Barn har rätt till placering i förskola enligt nedan grunder:

5.1 Arbete eller studier

Plats erbjuds i den omfattning det behövs med hänsyn till vårdnadshavarnas förvärvsarbete eller studier.

5.2 Arbetslöshet

30 timmars förskoleverksamhet per vecka erbjuds när en förälder är aktivt arbetssökande (skollagen 8 kap. 6 § anger 15 timmar).

Aktivt arbetssökande betraktas den som står till arbetsmarknadens förfogande och är inskriven hos Arbetsförmedlingen.

5.3 Föräldraledighet

Föräldrar som är föräldralediga enligt föräldraledighetslagen efter nytt syskons födelse, erbjuds sex timmars förskoleverksamhet fyra dagar i veckan under grundskolans terminer (höstlov, sportlov, påsklov undantagna). Skollagen 8 kap. 6 § anger 15 timmar per vecka.

5.4 Allmän förskola för barn 3-5 år

Från den 1 augusti det år barnet fyller tre år, erbjuds de så kallad *allmän förskola*. Allmän förskola syftar på tillgänglighet till förskola för alla barn och är inte en speciell förskoleform.

5.5 Vid utflytt från kommunen

När ett barn flyttar från kommunen med sin familj, har det rätt att behålla sin placering maximalt två månader efter det att barnet folkbokförts i annan kommun. Därefter upphör rätten till en placering i Tyresö kommun, undantaget är dock barn där särskilda skäl föreligger enligt skollagen 13 kap. 8 §.

5.6 Vårnadsbidrag

Regeringen beslutade under hösten 2015 att det kommunala vårnadsbidraget upphör den 31 december 2015. Kommunen beviljar därmed inga nya vårnadsbidrag. Tidigare beviljade bidrag löper dock beslutsperioden ut, vilket som längst innebär tills barnet fyller tre år eller tills vårnadshavaren själv aktivt meddelar barn- och utbildningsförvaltningen och säger upp bidraget.

5.7 Barn i behov av särskilt stöd

5.7.1 Barn i behov av särskilt stöd

Barn ska från och med ett års ålder erbjudas förskola i den omfattning det behövs. Barn ska erbjudas förskola om de av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola (skollagen 8 kap 7 §).

Avgift får endast tas ut för de timmar som överstiger 15 timmar per vecka. (skollagen 8 kap. 20 §, tredje stycket).

5.7.2 Barn med behov på grund av sin familjesituation

Förskoleverksamhet erbjuds barn som har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt (skollagen 8 kap. 5 §). Avgift får endast tas ut för timmar som överstiger de 15 timmar per vecka, kommunen fattat beslut om (skollagen 8 kap. 16 §).

Förskoleavgift

6.1 Förskoleavgift

Förskoleavgiften är inkomstbaserad och kommunen tillämpar maxtaxa. Maxtaxa betyder att det finns ett tak för hur hög avgiften får vara, enligt förordningen om statsbidrag. Avgiften för förskola beslutas av kommunfullmäktige. Läs mer om avgiften och maxtaxa på kommunens webbplats www.tyreso.se.

Förskoleavgift baseras på hushållets sammanlagda beskattningsbara inkomster per månad. Vårnadshavare blir, vid accepterande av plats, skyldiga att lämna inkomstuppgifter och information om familjeförhållanden samt att kontinuerligt uppdatera dessa vid förändringar (minst en gång per år). Med hushåll avses

ensamstående, gifta par eller sammanboende som är folkbokförda på samma adress.

Vid accepterande av ett platserbjudande för sitt barn i kommunal förskola i Tyresö kommun är vårdnadshavare skyldiga att ha tagit del av dessa riktlinjer och att registrera följande på <https://e-tjanster.tyreso.se>:

- inkomstuppgifter
- familjeförhållanden (sambo, make/maka, partner)
- samma platsinnehavare för samtliga barn i familjen för att kunna ta del av syskonrabatt
- barnets schema för vistelsetiden på förskolan
- att omgående registrera förändringar avseende ovan punkter
- en uppsägning av barnets förskoleplacering när det blir aktuellt.

Inkomstuppgifter måste aktivt registreras av varje vårdnadshavare. Registreras ingen inkomstuppgift, godkänner platsinnehavaren högsta avgift enligt maxtaxan. Inkomständring, eller andra förhållanden såsom föräldraledighet, arbetslöshet med mera som påverkar avgiften, måste omgående registreras. Inkomstuppgifter är förutsättningen för att platsinnehavaren ska kunna debiteras en korrekt avgift. Även 0 kr i inkomst måste aktivt registreras av vårdnadshavare.

Vid familjehemsplacering tar familjehemmet över vårdnadshavarens ansvar och skyldigheter avseende barnets förskoleplacering.

Den vårdnadshavare som registrerar sig som sökande av barnets plats är den person som blir platsinnehavare och tillika fakturamottagare för barnets förskoleplacering.

6.2 Syskonrabatt

För att få syskonrabatt ska barnen var folkbokförda på samma adress. En och samma vårdnadshavare måste stå som sökande (tillika platsinnehavare) till familjens samtliga placeringar, vilket även innefattar eventuella placeringar i pedagogisk omsorg och fritidshem i såväl kommunal som fristående verksamhet.

6.3 Förskoleavgift och debitering

Platsinnehavare med 0 kronor i inkomst, eller som av andra skäl får försörjningsstöd, debiteras vanligtvis inte någon avgift.

Finns skattepliktig inkomst under perioden då platsinnehavaren får försörjningsstöd, *måste* detta registreras i kommunens placeringssystem som nås via kommunens e-tjänstportal <https://e-tjanster.tyreso.se/>.

Det är hushållets sammanlagda inkomst som räknas. Varierar månadsinkomsten från månad till månad, är platsinnehavaren skyldig att uppge detta i e-tjänstportalen vid varje tillfälle, för att få en korrekt avgift på fakturan. Barn- och utbildningsförvaltningen gör inkomstkontroller årligen. Vårdnadshavare som uppgett inkorrekt inkomst- eller familjeförhållanden debiteras avgift i efterhand.

Barns frånvaro vid sjukdom

Är barnet frånvarande från förskolan sammanhängande i över 30 dagar, reduceras avgiften. För att få en avgiftsreducering måste ett läkarintyg lämnas.

Läkarintyget skickas till:

Barn- och utbildningsförvaltningen, 135 81 Tyresö,
eller e-post: barn-utb@tyreso.se

Reducering av avgift görs för varje sjukdag som följer efter de 30 dagarnas sammanhängande sjukfrånvaro. Den dag anmälan gjordes till Försäkringskassan räknas som första sjukdag.

Föräldraledig vårdnadshavare

För barn med en föräldraledig vårdnadshavare som har en vistelsetid på max 24 timmar i veckan, utgår en avgift för halv plats enligt gällande taxa och platsinnehavaren debiteras för varje hel påbörjad månad. För barn som är inskrivna i allmän förskola utgår ingen avgift.

Arbetssökande vårdnadshavare

För barn med en arbetssökande vårdnadshavare som har en vistelsetid på 30 timmar utgår en avgift för hel plats enligt gällande taxa och platsinnehavaren debiteras för varje hel påbörjad månad. För barn som är inskrivna i allmän förskola utgår en avgift för halv plats enligt gällande taxa.

Reducerad avgift

Reducerad avgift för allmän förskola innefattar rätt till avgiftsfri plats för barnet 15 timmar per vecka (skollagen 8 kap. 4 §). Detta gäller även under höstlov, sportlov och påsklov (dock ej under jullov och sommarlov). Vid vistelsetid över 24 timmar i veckan utgår en avgift för halv plats enligt gällande taxa och platsinnehavaren debiteras för varje hel påbörjad månad.

Avgift betalas från och med första placeringsdagen, inklusive inskolningsperiod. Avgift för del av månad beräknas utifrån det antal kalenderdagar som barnet haft plats. Avgift utgår tolv månader per år. Inbetalning görs via faktura, e-faktura eller autogiro.

Vårdnadshavaren ansvarar för att korrekta inkomstuppgifter är inlagda i e-tjänstportalen. Felaktiga fakturor som beror på att vårdnadshavare inte uppgett aktuella inkomstuppgifter korrigeras endast en månad bakåt i tiden.

Retroaktiv avgiftskontroll

Kommunen genomför årligen en retroaktiv avgiftskontroll för att säkerställa att vårdnadshavare betalar rätt avgift. Har vårdnadshavare betalat för mycket i avgift, återbetalar kommunen, har vårdnadshavare betalat för lite i avgift skickas en faktura på skulden.

6.4 Obetalda förskoleavgifter

Har förskoleavgiften inte betalats senast på förfallodagen, debiteras dröjsmålsränta. Vid skriftlig påminnelse utgår en påminnelseavgift. Påminnelseavgift och dröjsmålsränta läggs på nästkommande faktura. Vårdnadshavare ges skriftlig information om möjligheten att söka bidrag enligt socialtjänstlagen.

Vårdnadshavare med obetalda förskoleavgifter har inte rätt till en förskoleplacering för sitt barn. Vid två obetalda fakturor kan befintliga placeringar komma att sägas upp i de fall vårdnadshavare, efter påminnelse och inkassokrav, har en fortsatt oreglerad förskoleavgift.

Undantag är barn i behov av särskilt stöd (skollagen 8 kap. 7,9 § §).

Avstängning sker efter utredning och beslut av barn- och utbildningsförvaltningen (enligt gällande delegationsordning). Förskolan meddelas om barnets avslutade placering och vårdnadshavaren informeras alltid skriftligen.

Ny plats kan endast sökas när skulden är reglerad. Plats i samma verksamhet garanteras inte.

6.5 Uppsägning av plats samt uppsägningstid

Uppsägningstiden är 30 dagar. Avgift betalas under uppsägningstiden.

Vid byte mellan en kommunal och en fristående förskola gäller 30 dagars uppsägningstid. Lämnar barnet sin plats under uppsägningstiden, debiteras avgift för resterande tid.

Platsinnehavaren är skyldig att registrera uppsägning av sitt barns plats via <https://e-tjanster.tyreso.se>. När vårdnadshavaren sagt upp barnets plats, får fakturamottagaren en uppsägningsbekräftelse. Den skickas till vårdnadshavaren per e-post till den adress som uppgetts i e-tjänstportalen.

Separerade vårdnadshavare

Är barnets vårdnadshavare separerade och har var sin förskoleplats för sitt barn, måste båda platsinnehavarna/vårdnadshavarna säga upp sina platser. Säger en av barnets vårdnadshavare upp sin plats för barnet, får den andra vårdnadshavaren information om detta.

Fristående förskolor

De fristående förskolorna har egna riktlinjer och kan därmed också ha andra uppsägningstider.

6.6 Uppsägning av plats under inskolning

Skulle platsen sägas upp inom de två första veckorna, gäller ingen uppsägningstid. Därefter gäller trettio dagars uppsägningstid.

Stödinsatser för barn i behov av särskilt stöd

Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling, ska ges det stöd som dess speciella behov kräver. Förskolechefen ansvarar för att barnet ges ett sådant stöd och att barnets vårdnadshavare ges möjlighet att delta vid utformningen av de särskilda stödinsatserna (skollagen 8 kap. 9 §).

Förskolechef och arbetslag bör tillsammans:

- bedöma hur verksamheten ska utformas så att barn i behov av särskilt stöd i sin utveckling, ges det stöd som deras speciella behov kräver,
- i samråd med barnets vårdnadshavare skapa en handlingsplan,
- kontinuerligt följa upp och utvärdera om stödinsatserna är ändamålsenliga.

De särskilda stödinsatserna ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att barnet ska ha möjlighet att utvecklas och lära enligt läroplanen.

7.1 Ansökan om avsteg (dispens)

För ansökningar om avsteg (dispens) måste platsinnehavare fylla i blanketten ”Ansökan om avsteg från riktlinjer i förskola”. Blanketten hämtas på www.tyreso.se.

7.1.1 Barn med särskilda behov

Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver stöd i sin utveckling har rätt till utökad tid i den omfattning det behövs (skollagen 8 kap. 5-7 §).

Följande underlag ska bifogas ansökan om avsteg:

- yttrande från förskolechef
- intyg från oberoende professionell bedömare, exempelvis socialförvaltning, barnläkare, habilitering eller logoped.

Ansökan skickas/lämnas till barnets förskola.

7.1.2 Barn med behov på grund av sin familjesituation

Barn som har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt har rätt till utökad tid. Det kan till exempel handla om att en av barnets vårdnadshavare, av medicinska eller andra skäl, har svårigheter med omvårdnaden av barnet, eller att familjens situation på annat sätt gör att barnet skulle må bra av mer vistelsetid på förskolan.

Följande underlag ska bifogas ansökan:

- intyg från läkare, socialförvaltningen eller dylikt.

Ansökan skickas till:

Barn- och utbildningsförvaltningen
135 81 Tyresö

7.1.3 Barn med växelvis boende

Avsteg kan göras för att ge barn rätt till full plats samtliga veckor i de fall barnets vårdnadshavare bor på olika folkbokföringsadresser och där en av föräldrarna har rätt till full plats på grund av arbete eller studier.

Barn vars vårdnadshavare bor på olika folkbokföringsadresser, där den ena föräldern och barnet bor i en annan kommun, den andra i Tyresö och där barnet bor hälften av tiden hos vardera vårdnadshavare, kan om särskilda skäl föreligger erbjudas plats efter att yttrande inhämtats från hemkommunen (skollagen 8 kap. 13 §).

7.1.4 Barn utan uppehållstillstånd, barn till diplomater med flera

Barn som stadigvarande vistas i kommunen har rätt till plats i förskola, till exempelvis asylsökande, barn som vistas här utan myndighetsbeslut, barn till diplomater (inom Europeiska unionen) med flera (skollagen 29 kap. 2 §). Övriga, exempelvis diplomater eller gästarbetare från länder utanför Europeiska unionen, har inte rätt till plats. Tecknas avtal om ekonomisk ersättning kan de dock beredas plats i den mån någon sådan finns tillgänglig.

Barnets placering

8.1 Inskolning vid nyplacering

Nyplacering inleds med en inskolningsperiod (gäller även vid byte av verksamhet) efter överenskommelse med aktuell förskola. Avgift utgår från första inskolningsdagen.

8.2 Förskolornas öppettider

Förskola/pedagogisk omsorg har öppet alla helgfria vardagar. Julafton, nyårsafton och midsommarafton är undantagna. Ramtiden⁴ är kl. 06.30 – 18.30. Beslut om enheternas öppettider fastställs av förskolechefen med utgångspunkt i vårdnadshavares behov av vistelsetid för barnet (skollagen 2 kap. 10 §, 8 kap. 5 §).

Förskolan har rätt att stänga fem dagar per år för planering och utvärdering. Vårdnadshavare som inte har möjlighet att ordna omsorg dessa dagar, ska anmäla det tre veckor i förväg så att tillfällig placering kan ordnas. Datum för planeringsdagar meddelas vårdnadshavare minst en månad i förväg. I möjligaste mån ska dagarna samordnas med närliggande skolverksamhet.

Förskolorna ges möjlighet att stänga kl.16.00 en gång i månaden för att alla anställda på enheten ska kunna delta i arbetsplatsträffar under förutsättning att tillsynen ordnas för de barn som behöver. Vårdnadshavare som inte har möjlighet att ordna omsorg dessa dagar ska anmäla det tre veckor i förväg. Vårdnadshavare ska informeras om datum för personalens arbetsplatsträffar en termin i taget.

Under APT-möten, semestertider och planeringsdagar kan verksamheten förläggas till en angränsande förskola.

8.3 Barnets vistelsetid

Vårdnadshavare har rätt att ha sitt barn på förskola eller i pedagogisk omsorg utifrån sina arbetstider/praktik/studietider inklusive skälig restid till och från arbete eller skola. Undantag är barn med särskilda behov, där annan vistelsetid kan beslutas.

Vårdnadshavare är skyldiga att på förfrågan från förskolorna eller förvaltningen komma in med arbetsgivarintyg och/eller studieintyg som styrker rätten till placering av ett barn i förskolan.

8.4 Förändring av vistelsetid (registrering av barnets schema)

Platsinnehavaren är skyldig att registrera eventuell förändring av barnets vistelsetid till exempel vid föräldraledighet eller arbetslöshet, senast fjorton dagar innan förändringen ska börja gälla. Förändring av vistelsetid registreras via e-tjänstportalen på kommunens webbplats: <https://e-tjanster.tyreso.se/>

8.5 Ledighet och frånvaro

Vid barns frånvaro och/eller ledighet ska vårdnadshavare informera förskolan. Överskrider en frånvaro/ledighet en sammanhängande tid av två månader, kommer platsen att avslutas med omedelbar verkan. En ny ansökan om plats måste registreras av vårdnadshavaren/vårdnadshavarna.

Avstängning sker efter beslut av barn- och utbildningsförvaltningen (enligt gällande delegationsordning). Förskolan meddelas om barnets avslutade placering och vårdnadshavaren informeras alltid skriftligen.

8.6 Barns vistelsetid vid föräldraledighet

Förskolechefen fattar beslut om förskolans inre organisation, vilket även innefattar beslut om när barn som har rätt till sex timmar per dag fyra dagar i veckan, kan förlägga sin vistelsetid (skollagen 2 kap. 10 §).

Vid sjukdom eller under lov, där helgdagar infaller under barnets förskolevecka, kan vistelsetiden för dessa barn inte sparas till en annan dag i veckan eller flyttas till en annan vecka.

8.7 Vistelsetid vid föräldraledighet/nytt syskons födelse

Vid föräldraledighet kan vårdnadshavare ha barnet på förskolan enligt tidigare placeringstid en månad efter det nya syskonets födelsedatum.

Vid flerbarnsfödslar får vårdnadshavare ha det äldre barnet på förskolan enligt tidigare placeringstid i tre månader efter de nya syskonens födelsedatum.

8.8 Utökad tid

8.8.1 Studier under föräldraledighet

När en förälder studerar under del av sin föräldraledighet kan barnet få utökad tid på förskolan, under förutsättning att utbildningen är studiemedelsberättigad och att studierna omfattar minst halvtid (minst femton högskolepoäng per termin). Studietiden ska inte omfattas av hel föräldrapenning på sjukpenningnivå.

Följande underlag krävs:

- registreringsintyg från studieanordnaren att studier om minst femton poäng per termin bedrivs,
- intyg från Försäkringskassan.

8.8.2 Arbete under föräldraledighet

När föräldern arbetar under del av sin föräldraledighet, kan barnet få utökad tid på förskolan under förutsättning att föräldrarnas arbetstider motsvarar minst en 50-procentstjänst.

Arbetsgivarintyg krävs

Intyget ska innehålla uppgifter om:

- arbetets omfattning i tid
- arbetsplatsens geografiska läge
- i vilken utsträckning arbete kan bedrivas hemifrån
- vilken tidsperiod ansökan avser.

Underlag skickas till

Barn- och utbildningsförvaltningen
135 81 Tyresö

Verksamhet

9.1 Hämtning och lämning av barn på förskolan

Förskolebarn ska hämtas och lämnas av vårdnadshavare eller en person som vårdnadshavarna i förväg har meddelat personalen om. Vårdnadshavare ska informera förskolan i förväg i de fall äldre syskon ska hämta yngre syskon. Lämnings- och hämtningsrutinerna på varje förskola ska vara kommunicerade till och välkända av vårdnadshavare och barn.

9.2 Varierande och näringsriktiga måltider

I begreppet omsorg ingår även att barn serveras näringsriktiga måltider. Frukost, lunch och mellanmål serveras på regelbundna tider i en lugn, trivsamt miljö och det är inte för långt mellan måltiderna.

Maten tillagas säkert - nötter, inklusive mandel, jordnötter och sesamfrö - förekommer inte.

9.3 Utvecklingssamtal, dokumentation av barnets utveckling

Minst en gång per år ska personalen erbjuda barnets vårdnadshavare ett samtal om barnets utveckling och lärande (skollagen 8 kap. 11 §).

Barnet ska ges möjlighet till inflytande på olika sätt anpassat efter deras ålder.

Personalen ska fortlöpande föra samtal med barnets vårdnadshavare om barnets utveckling.

Förskollärare har det övergripande ansvaret för utvecklingssamtalet och att barnets utveckling i dokumentationen/samtalet framgår på ett tydligt sätt i förhållande till läroplanens mål samt att vårdnadshavarna formellt underrättas den informationen (skollagen 2 kap. 9 §, 4 kap. 5 §, 8 kap. 11 §).

9.4 Plan mot diskriminering och kränkande behandling/likabehandlingsplan

Var och en som arbetar inom förskolan, ska främja de mänskliga rättigheterna och motverka alla former av kränkande behandling samt motverka alla former av diskriminering (skollagen 1 kap. 5 § andra stycket, 8 § och diskrimineringslagen 2008:567).

Varje förskola i Tyresö ska ha en plan mot diskriminering och kränkande behandling/likabehandlingsplan. Det gångna årets arbete ska analyseras och utvärderas och en ny plan skapas årligen (skollagen 4 kap. 4-6 §§).

Förskolornas plan mot diskriminering och kränkande behandling publiceras på respektive förskolas eller huvudmans webbplatser.

Skolverkets Allmänna råd, *Arbetet mot kränkande behandling* (2014), förtydligar hur arbetet mot kränkande behandling bör bedrivas för att leva upp till nationella krav och mål.

9.5 Inflytande

Barn ska känna sig delaktiga och ha möjlighet att utöva inflytande över det egna arbetet. I förskolan ska barn få delta i olika former av samarbete och beslutsfattande. Barn förväntas utveckla demokratiska förmågor genom att de deltar i beslutsfattande processer. I Barnkonventionen står att barn har rätt att få säga sin mening i frågor som rör dem samt att få åsikten respekterad och beaktad i förhållande till ålder och mognad.

Vårdnadshavare ska erbjudas möjlighet till inflytande. Vårdnadshavare ska, via olika kanaler, få ta del av information som berör förskolans verksamhet, i den utsträckning informationen är av betydelse för dem. På varje förskola finns därför någon form av forum för samråd. Samråden ska behandla frågor som är viktiga för verksamheten och som kan ha betydelse för barn och vårdnadshavare.

Information gällande förskolans verksamhet i förmedlas genom olika kanaler, förskolornas webbplatser, lämpliga anslagstavlor i entré/hallar, föräldramöten, bloggar med mera.

Förskolechefen är ansvarig för att information lämnas och att forum för samråd finns. (Skollagen 4 kap 12-14§§)

9.6 Synpunkts- och klagomålshantering

Vi är angelägna om att höra vad vårdnadshavare tycker om våra verksamheter, för att kunna utveckla och höja kvalitén i förskolorna. Ansvar för undervisningen vilar alltid ytterst på den pedagogiskt utbildade personalen. Synpunkter och/eller klagomål ska därför i första hand framföras till verksamheten. Vill du gå vidare med dina synpunkter gör du det via e-tjänsten för synpunkts- och klagomålshantering på kommunens webbplats <https://e-tjanster.tyreso.se>. Förvaltningen följer upp och analyserar inkomna synpunkter.

■ Tystnadsplikt

All personal i kommunala förskolor omfattas av offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Tystnadsplikten innefattar information som har med barnets personliga förhållanden att göra.

Frågor som rör enskilda barn, vårdnadshavare eller personal ska endast tas med berörda personer och är inte ett ämne för förskolornas samråd, föräldramöten, informations-/veckobrev eller mailväxlingar där fler personer får del av informationen än de som sakfrågan berör.

■ Samverkan och anmälan till socialnämnden

Förskolans personal har skyldighet att anmäla till socialnämnden vid misstanke om att ett barn far illa. (skollagen 29 kap. 13 §). Bestämmelser om denna skyldighet att anmäla finns i 14 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453).

Anmälan till socialtjänsten gör förskolan enligt barn- och utbildningsförvaltningens rutiner.

■ Omsorg på obekväm arbetstid

Tyresö kommun strävar efter att erbjuda omsorg på kvällar, nätter och helger då behov av sådan omsorg finns (skollagen 25 kap. 5 §). I Tyresö utförs natt- och helgomsorgen av en barnvårdare som kommer till barnet i dess hem.

Omsorg på obekväm arbetstid är avsedd för barn från och med 1 års ålder till och med vårterminen det år barnet fyller 13 år, vars vårdnadshavare har sitt

ordinarie arbete förlagt till tidig morgon, sen kväll, nätter och/eller helger. För att kunna få omsorg för sitt barn på obekvämt arbetstid ska vårdnadshavaren vara folkbokförd i Tyresö kommun.

Målgruppen för omsorg på obekvämt arbetstid är ensamstående vårdnadshavare med sådana arbetstider och sammanboende föräldrar där båda har sådana arbetstider. Med sammanboende föräldrar jämställs förälder/vårdnadshavare som sammanbor i äktenskap eller äktenskapsliknande förhållande med någon som inte är vårdnadshavare till barnet. Omsorg ska erbjudas vårdnadshavare som annars riskerar att förlora möjligheten att försörja sig, till exempel genom att de måste minska sin arbetstid eller inte kan behålla sitt nuvarande arbete.

Omsorgsbehovet ska vara regelbundet och kontinuerligt återkommande (innefattar inte tillfälliga behov). Andra möjligheter att tillgodose behovet av omsorg ska ha prövats av vårdnadshavaren.

Arbetstidens förläggning ska styrkas med arbetsgivarintyg och arbetsschema. Sökande ska också styrka att hen prövat möjligheten att förändra sin arbetstid. Det kan till exempel röra sig om att få sina arbetstider förlagda till vardagar eller dagtid istället för veckoslut eller kvälls- och/eller nattetid. Barn- och utbildningsförvaltningen har rätt att vid behov kontrollera förhållandena hos arbetsgivaren.

Som obekvämt arbetstid räknas arbetstider som till större delen ligger utanför de ramtider som utgör förskolornas och fritidshemmens ordinarie öppettider. Det vill säga mellan 18:30-06:30. Omsorg erbjuds inte på långfredag, påskafton, påskdagen, midsommarafton, midsommardagen, julafton, juldagen, nyårsafton och nyårsdagen.

Det finns ingen generell rättighet att i enskilda fall få omsorg under obekvämt arbetstid, en behovsprövning sker av varje ansökan.

12.1 Rutiner för behovsprövning

Innan ansökan om omsorg vid obekvämt arbetstid beviljas eller avslås ska barn- och utbildningsförvaltningen göra en behovsprövning i varje enskilt fall.

Beslut om omsorg vid obekvämt arbetstid gäller halvårsvis och omprövning sker genom styrkta arbetsgivarintyg. Beslut fattas inom två månader efter ansökan inkommit. Placering kan dock inte garanteras inom angiven tid.

12.2 Beslut om rätt till omsorg på obekväm arbetstid

Omsorg beviljas med ett visst antal timmar/månad och maximalt 40 timmar/vecka. Omsorgen beviljas under den tid då vårdnadshavaren arbetar samt resa till och från arbetsplatsen.

Gäller omsorgtiden

måndag till och med fredag kl. 05.00-06.30 (Tidig morgonomsorg)

måndag till och med fredag kl. 18.30–22.00 (Sen kvällsomsorg)

erbjuds kommunens förskola med flexibla öppettider.

Gäller omsorgstiden

måndag till och med fredag kl. 22.00–05.00 (Nattomsorg)

fredag kl. 22.00 till och med måndag kl. 05.00 (Helgomsorg)

erbjuds pedagogisk omsorg i hemmet av en barnvårdare.

Plats i omsorg på obekväm arbetstid upphör vid föräldraledighet och måste sökas på nytt vid behov. Avgiften för omsorg vid obekväm arbetstid ryms inom reglerna för maxtaxa.

12.3 Ansökan barnomsorg på obekväm arbetstid

Behov av omsorg på obekväm arbetstid anmäls till barn- och utbildningsförvaltningen, ansökningsblankett finns på

www.tyreso.se/Forskola_skola.

Ansökan ska styrkas med följande:

- arbetsgivarintyg
- arbetstidsschema
- intyg från arbetsgivaren att det inte går att ordna arbetstidsbyte.

Lag och förordning som styr förskola

Barn- och utbildningsförvaltningen fullgör barn- och utbildningsnämndens uppgifter inom förskola.

Verksamheten styrs av både nationella styrdokument och lokala kommunala mål, riktlinjer och styrdokument.

13.1 Nationella styrdokument

- Skollagen (SFS 2010:800)
- Läroplan för förskolan, LPFÖ 98 (reviderad 2010)
- Skolverkets *Allmänna råd med kommentarer*– Förskola (2013)
- Skolverkets *Allmänna råd med kommentarer - Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling*, (2012)

- Livsmedelverkets *Bra mat i förskolan -råd för förskola och familjedaghem* (2007)

13.2 Kommunala mål

Kommunala mål anges i kommunplanen och i barn- och utbildningsnämndens nämndplan.

13.3 Lokalt styrdokument för förskola

I det lokala styrdokumentet ”En förskola och skola för var och en 2.0” förtydligas värderingar och beteenden som ska vara styrande för samtliga verksamheter inom barn- och utbildningsförvaltningen.

13.4 Lokala riktlinjer för förskola

I dessa riktlinjer konkretiseras och beskrivs hur barn- och utbildningsförvaltningen i Tyresö kommun lever upp till nationella lagkrav och kommunala mål i de kommunalt drivna förskolorna.

Fristående förskolor, vilka drivs av en enskild huvudman behöver enligt lag inte följa dessa riktlinjer. Skollagen och övriga bestämmelser för förskola gäller dock även för de fristående förskolorna.

Kvalitetskontroll av förskolor - tillsyn

14.1 Skolinspektionens tillsynsansvar

Skolinspektionen är tillsynsmyndighet för de kommunala förskolorna och den kommunala pedagogiska omsorgen. (skollagen 26 kap. 3 §).

Syftet med tillsynen är att säkerställa att förskolorna uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter. Vidare syfte med tillsynen är att bidra till att förskolorna utvecklar sin verksamhet och utvecklar kvalitén.

När Skolinspektionen genomfört sin tillsyn av de kommunala verksamheterna publiceras deras tillsynsrapporter på såväl deras egen webbplats www.skolinspektionen.se som på Tyresö kommuns webbplats.

14.2 Kommunens tillsynsansvar

Kommunen har enligt skollagen tillsynsansvar för de fristående förskolorna och fristående pedagogisk omsorg (skollagen 26 kap. 4 §). När kommunen genomfört sin tillsyn av de fristående verksamheterna publiceras deras tillsynsrapporter på Tyresö kommuns webbplats.

14.3 Regelbunden granskning av samtliga förskolor i Tyresö kommun

Kommunala och fristående förskolor och pedagogisk omsorg granskas vart tredje år. Uppföljning av granskade verksamheter genomförs en gång under treårsperioden med fokus på de utvecklingsbehov som framkommit i föregående granskning.

Kommunens kvalitetsenhet, Medborgarfokus, utför granskningarna. En granskningsplan fastställs årligen av kommunstyrelsen. Granskning av verksamheter där allvarliga brister uppdagats eller misstänks har högsta prioritet. Efter genomförda granskningar publiceras granskningsrapporterna på kommunens webbplats på www.tyreso.se.